

CURS ACADÈMIC 2024-2025

ELS DOBLES GRAUS EN LES UNIVERSITATS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

ELS DOBLES GRAUS EN LES UNIVERSITATS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

© Valencian Agency for Evaluation and Prospective Studies

The contents of this work are subject to a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 3.0 licence. Reproduction, distribution and public communication is permitted provided that the author is credited and no commercial use is made.

The full licence can be consulted at:
<http://creativecommons.org/licenses/by-ncnd/3.0/es/legalcode.es>

Document approved by the Protocols and Appeals Commission.

ELS DOBLES GRAUS EN LES UNIVERSITATS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

CONTINGUT

01.	OBJECTIUS DEL TREBALL	4
02.	ELS PCEO EN LA COMUNITAT VALENCIANA	4
03.	DISTRIBUCIÓ DELS PCEO	8
04.	EVOLUCIÓ DELS PCEO	18
05.	QÜESTIONS PRINCIPALS SOBRE ELS PCEO	20
06.	CONCLUSIONS	24

01. OBJECTIUS DEL TREBALL

En este treball analitzem la implantació i el desenrotllament en el sistema universitari de la Comunitat Valenciana dels Programes Conjunts d'Estudis Oficials (PCEO) que permeten als estudiants obtindre dos títols de grau de manera simultània. Per a això, hem enfocat el treball des d'un doble angle: quantitatiu, arreglant la informació pública que s'oferix des de les institucions universitàries valencianes i la que apareix en el SIU (Sistema Integrat d'Informació Universitària); i qualitatiu, a partir de reunions amb els diferents col·lectius implicats: estudiants, gestors, professorat i tècnics de qualitat.

Amb el primer enfocament hem volgut reflectir una perspectiva general dels PCEO en el moment actual, així com una breu evolució d'esta mena de titulacions en els últims anys. Mitjançant el segon, creiem haver arreglat una imatge fidel de les principals inquietuds tant dels estudiants com del personal de les universitats que ens agradaria que servira com a guió per a la progressiva millora d'estes titulacions.

Des de la seua implantació, els PCEO han tingut un innegable atractiu dins de l'oferta de títols universitaris. Esta tendència s'ha mantingut fins a l'actualitat, com pot comprovar-se en les notes de tall per al curs 2025-2026. Diferents combinacions de PCEO dels graus de Matemàtiques, Física i Enginyeria Informàtica tornen a estar entre les notes de tall més altes del sistema universitari valencià.

02. ELS PCEO EN LA COMUNITAT VALENCIANA

En la següent taula enumerem les nou institucions que constitueixen el sistema universitari valencià. En la Comunitat Valenciana disposem de cinc universitats públiques i quatre privades. Algunes d'elles tenen centres associats però les seues titulacions venen recolzades per la seua universitat de referència.

CASTELLÓ	
UNIVERSITAT JAUME I	Pública
VALÈNCIA	
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA	Pública
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA	Pública
UNIVERSITAT CATÒLICA DE VALÈNCIA	Privada
UNIVERSITAT CARDENAL HERRERA / *CEU	Privada
UNIVERSITAT EUROPEA	Privada
VIU	Privada

ALACANT

UNIVERSITAT D'ALACANT

Pública

UNIVERSITAT MIGUEL HERNÁNDEZ

Pública

Passem a detallar els dobles graus oferits per les universitats valencianes durant el curs 2024-2025 distribuïts per província. Per a evitar duplicitats no hem inclòs aquells PCEO que combinen els mateixos graus amb diferent codi perquè s'impartixen en anglés o es duen a terme en més d'un campus, així com aquells PCEO que també compten amb una edició subjecta a un Pla d'Innovació Metodològica.

CASTELLÓ

UNIVERSITAT JAUME I

1. Administració i Direcció d'Empreses i Dret

VALÈNCIA

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

1. Administració i Direcció d'Empreses i Dret
2. Comunicació Audiovisual i Periodisme
3. Dret i Criminologia
4. Dret i Economia
5. Dret i en Ciències Polítiques i de l'Administració Pública
6. Farmàcia i Nutrició Humana i Dietètica
7. Física i Matemàtiques
8. Matemàtiques i Enginyeria Informàtica
9. Matemàtiques i Enginyeria Telemàtica
10. Química i Enginyeria Química
11. Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública
12. Turisme i Administració i Direcció d'Empreses
13. Física i Química

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

1. Matemàtiques i Enginyeria en Geomàtica i Topografia
2. Administració i Direcció d'Empreses i Ciència i Tecnologia dels Aliments
3. Administració i Direcció d'Empreses i Enginyeria Informàtica
4. Administració i Direcció d'Empreses i Enginyeria de Tecnologies i Servicis de Telecomunicació
5. Administració i Direcció d'Empreses i Turisme
6. Biotecnologia i Enginyeria Agroalimentària i del Medi rural
7. Ciència de Dades i Enginyeria d'Organització Industrial
8. Enginyeria Agroalimentària i del Medi rural i Ciència i Tecnologia dels Aliments
9. Enginyeria Forestal i del Medi natural i Ciències Ambientals
10. Enginyeria de Sistemes de Telecomunicació, So i Imatge i Comunicació Audiovisual
11. Matemàtiques i Administració i Direcció d'Empreses
12. Matemàtiques i Enginyeria Civil
13. Matemàtiques i Enginyeria Informàtica
14. Matemàtiques i Enginyeria de Tecnologies i Servicis de Telecomunicació

UNIVERSITAT CATÒLICA DE VALÈNCIA

1. Ciències de l'Activitat Física i l'Esport i Fisioteràpia
2. Ciències de l'Activitat Física i l'Esport i Nutrició Humana i Dietètica
3. Podologia i Infermeria
4. Podologia i Fisioteràpia
5. Nutrició Humana i Dietètica i Infermeria
6. Ciències de la Mar i Biotecnologia
7. Dret i Administració i Direcció d'Empreses
8. Dret i Criminologia
9. Educació Infantil i Educació Primària
10. Educació Primària i Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport

11. Educació Social i Educació Primària

12. Logopèdia i Psicologia

13. Teràpia Ocupacional i Infermeria

14. Teràpia Ocupacional i Psicologia

UNIVERSITAT CARDENAL HERRERA - CEU

1. Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport i Educació Primària

2. Ciències Polítiques i Direcció d'Empreses

3. Ciències Polítiques i Periodisme

4. Ciències Polítiques i Publicitat i Relacions Públiques

5. Comunicació Audiovisual i Periodisme

6. Comunicació Audiovisual i Publicitat i Relacions Públiques

7. Dret i Ciències Polítiques

8. Dret i Direcció d'Empreses

9. Direcció d'Empreses i Màrqueting

10. Educació Infantil i Educació Primària

11. Fisioteràpia i Infermeria

12. Màrqueting i Publicitat i Relacions Públiques

13. Periodisme i Publicitat i Relacions Públiques

UNIVERSITAT EUROPEA

1. Física i Ciència de Dades

2. Administració i Direcció d'Empreses i Màrqueting

3. Criminologia i Psicologia

4. Infermeria i Fisioteràpia

5. Dret i Administració i Direcció d'Empreses

6. Dret i Criminologia

7. Dret i Relacions Internacionals

8. Enginyeria d'Organització Industrial i Administració i Direcció d'Empreses

VIU

1. No oferix PCEO per al curs 2024-2025

ALACANT

UNIVERSITAT D'ALACANT

1. Física i Matemàtiques
2. Dret i Administració i Direcció d'Empreses
3. Dret i Criminologia
4. Dret i Relacions Internacionals
5. Enginyeria Informàtica i Administració i Direcció d'Empreses
6. Turisme i Administració i Direcció d'Empreses

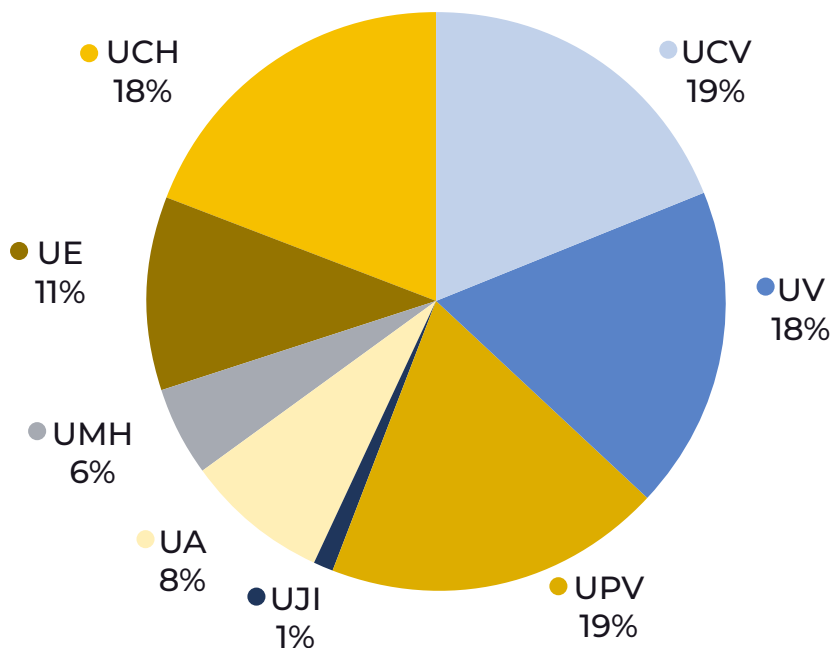
UNIVERSITAT MIGUEL HERNÁNDEZ

1. Ciències Polítiques i Gestió Pública i Administració i Direcció d'Empreses.
2. Ciències Polítiques i Gestió Pública i Dret
3. Comunicació Audiovisual i Periodisme
4. Dret i Administració i Direcció d'Empreses

03. DISTRIBUCIÓ DELS PCEO

Es pot observar segons les dades oferides en l'epígraf anterior una concentració geogràfica molt destacada de l'oferta de dobles titulacions a la província de València, previsible atés que les universitats privades se situen majoritàriament en esta província. Algunes universitats, tant públiques com privades, també oferixen PCEO als seus campus i centres associats de les províncies d'Alacant o Castelló.

En el següent gràfic vam mostrar el pes específic de cada una de les universitats valencianes respecte de l'oferta total de PCEO per al curs 2024-2025. Podem destacar a nivell global una distribució equilibrada entre l'oferta de les universitats públiques i les privades amb un pes lleugerament major de les primeres, 52% enfront d'un 48% de les segones.

Figura 1. Número de PCEO per universitat

Presentem a continuació les dades de l'oferta de PCEO de cada una de les universitats per al curs 2024-2025, classificats per àmbit de coneixement perquè ha sigut una de les novetats introduïdes pel Reial decret 822/2021, de 28 de setembre, pel qual s'estableix l'organització de les ensenyances universitàries i del procediment d'assegurament de la seua qualitat. En aquells PCEO pertanyents a diferents àmbits, així s'indica. Resulta notable l'absència de PCEO de l'àmbit d'Arts i Humanitats en el conjunt del sistema universitari valencià.

UJI UV UPV UCV UCH UE UA UMH Total

Ciències Socials i Jurídiques									
Administració i Direcció d'Empreses	1	1		1	1	1	1	1	7
Dret									
Comunicació Audiovisual		1			1			1	3
Periodisme									
Comunicació Audiovisual					1				1
Publicitat i Relacions Públiques									
Dret Criminologia		1		1		1	1		4

UJI UV UPV UCV UCH UE UA UMH Total

Ciències Socials i Jurídiques

Dret Economia		1						1
Dret Ciències Polítiques		1			1		1	3
Sociologia Ciències Polítiques		1						1
Administració i Direcció d'Empreses Ciències Polítiques					1		1	2
Periodisme Ciències Polítiques					1			1
Publicitat i Relacions Públiques Ciències Polítiques					1			1
Administració i Direcció d'Empreses Turisme		1	1				1	3
Educació Infantil Educació Primària				1	1			2
Educació Social Educació Primària				1				1
Administració i Direcció d'Empreses Màrqueting					1	1		2
Publicitat i Relacions Públiques Màrqueting					1			1
Publicitat i Relacions Públiques Periodisme					1			1
Dret Relacions Internacionals						1	1	2

Subtotal**36****Ciències**

Física Matemàtiques		1					1	2
Física Química		1						1
Ciències de la Mar Biotecnologia				1				1

Subtotal**4**

UJI UV UPV UCV UCH UE UA UMH Total

Ciències de la Salut								
Podologia Infermeria			1					1
Podologia Fisioteràpia			1					1
Nutrició Humana i Dietètica Infermeria			1					1
Logopèdia Psicologia			1					1
Teràpia Ocupacional Infermeria			1					1
Teràpia Ocupacional Psicologia			1					1
Fisioteràpia Infermeria				1	1			2
Farmàcia Nutrició Humana i Dietètica		1						1

Subtotal

9

Enginyeria i Arquitectura								
Ciència de Dades Enginyeria d'Organització Industrial		1						1

Subtotal

1

Ciències Enginyeria								
Matemàtiques Enginyeria Informàtica		1	1					2
Matemàtiques Enginyeria Telemàtica		1						1
Química Enginyeria Química		1						1
Matemàtiques Enginyeria en Geomàtica i Topografia			1					1
Matemàtiques, Enginyeria de Tecnologies i Servicis de Telecomunicació			1					1
Matemàtiques Enginyeria Civil			1					1
Bioteχνologia Eng. Agroalimentària i del Medi rural			1					1
Ciència i Tecnologia dels Aliments Eng. Agroalimentària i del Medi rural			1					1

UJI UV UPV UCV UCH UE UA UMH Total

**Ciències
Enginyeria**Física
Ciència de DadesEnginyeria Forestal i del Medi natural
Ciències Ambientals**Subtotal**

11

**Ciències Socials Jurídiques
Ciències**Matemàtiques
Administració i Direcció d'Empreses**Subtotal**

1

**Ciències Socials Jurídiques
Enginyeria**Administració i Direcció d'Empreses
Enginyeria InformàticaAdministració i Direcció d'Empreses
Enginyeria de Tecnologies i Servicis de
TelecomunicacióCiència dels Aliments
Administració i Direcció d'EmpresesComunicació Audiovisual
Enginyeria de Sistemes de
Telecomunicació, So i ImatgeAdministració i Direcció d'Empreses
Enginyeria d'Organització Industrial**Subtotal**

6

**Ciències Socials i Jurídiques
Ciències de la salut**Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
Fisioteràpia

1

Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
Nutrició Humana i Dietètica

1

Psicologia
Criminologia

1

Educació Primària
Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

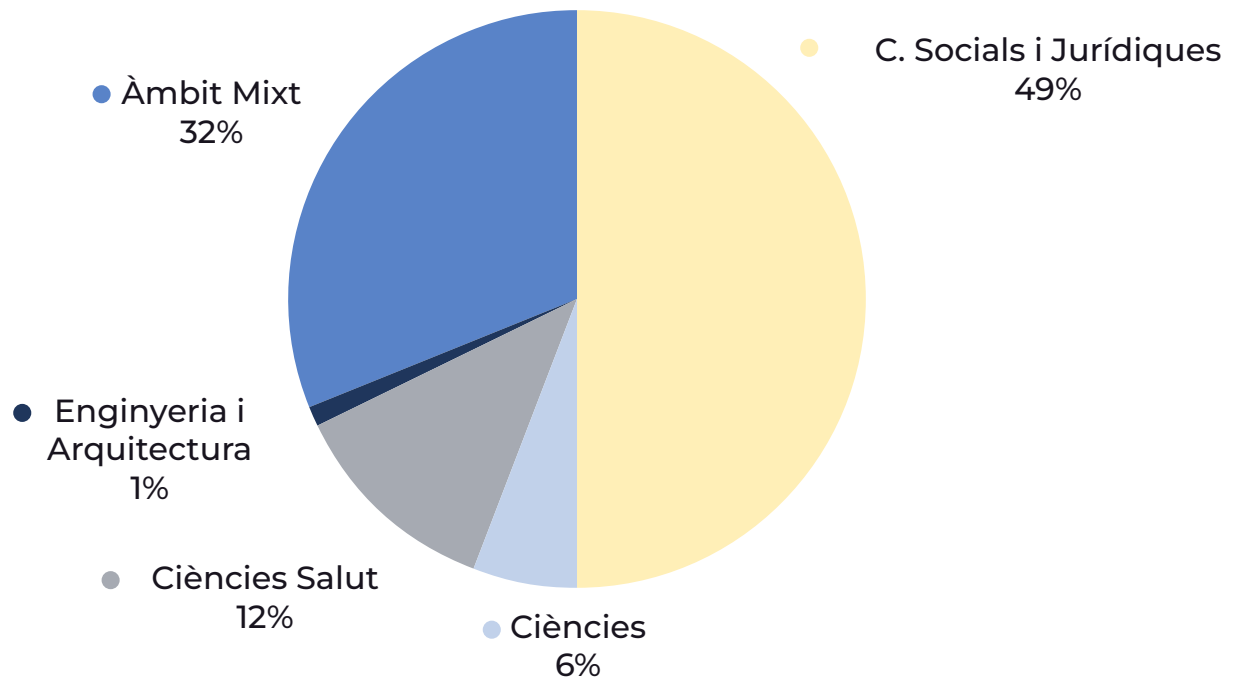
1

Subtotal

5

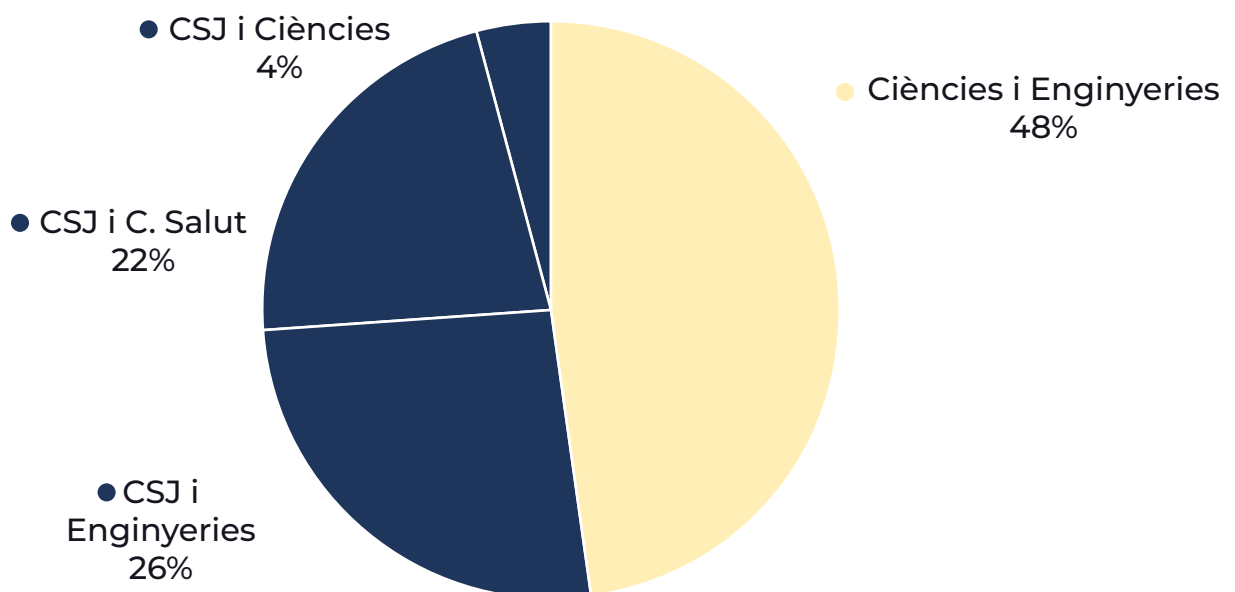
La distribució de PCEO per àmbit de coneixement queda reflectida en la Figura 2. Podem veure que és l'àmbit de les Ciències Socials i Jurídiques el que té una presència preponderant entre els PCEO del sistema universitari valencià.

Figura 2. Distribució per àmbits de coneixement

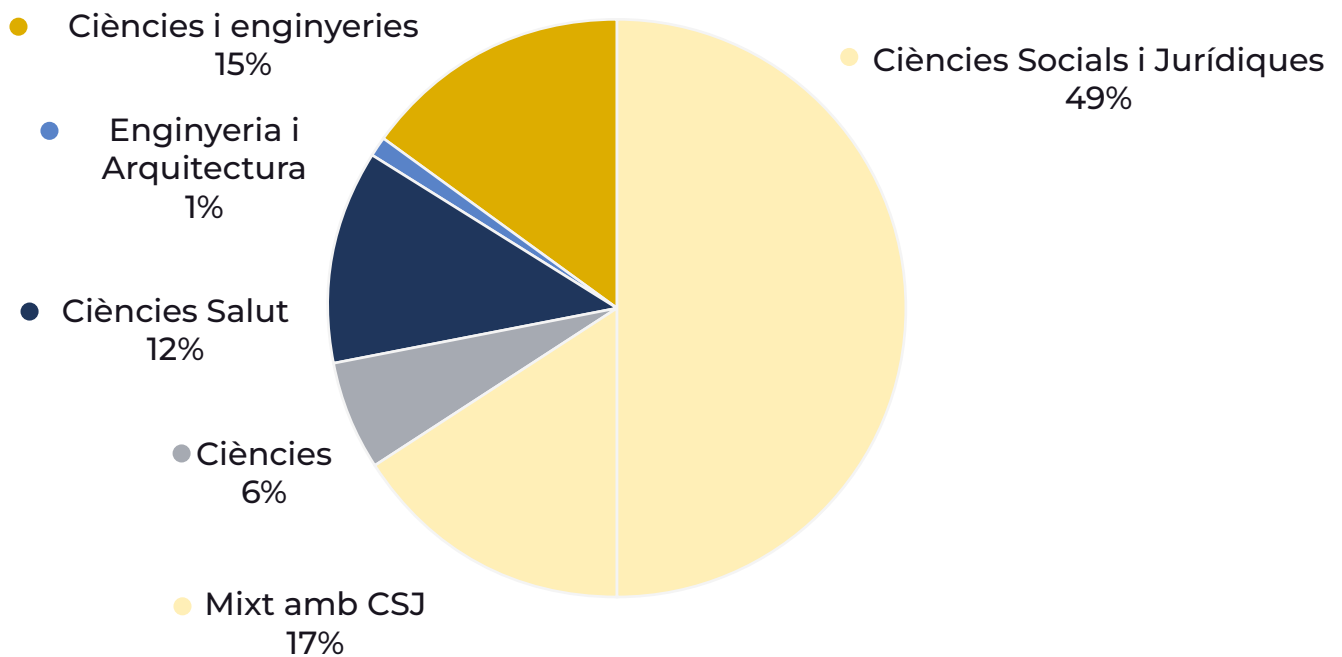
Esta preponderància es veu accentuada si desagreguem les dades que componen l'Àmbit Mixt. Com veiem en la Figura 3, pràcticament la mitat d'esta mena de PCEO es combina amb alguna titulació de Ciències Socials i Jurídiques.

Figura 3. Distribució PCEO d'Àmbit Mixt

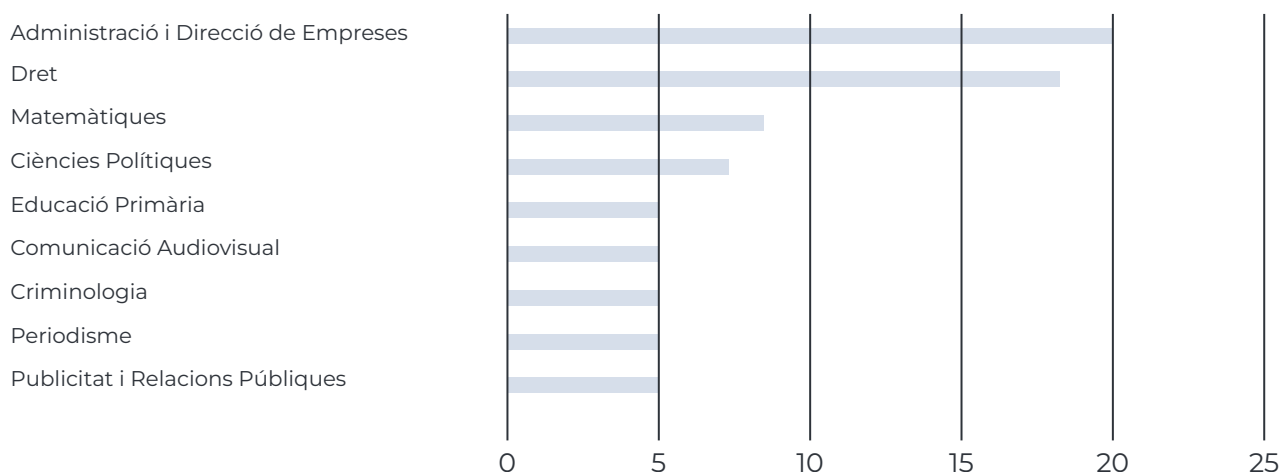
Podem observar de forma més clara la presència majoritària dels graus de Ciències Socials i Jurídiques en l'oferta de PCEO si reprenem la Figura 2 de Distribució per àmbits de coneixement i la reformulem agrupant aquells PCEO que ben parcial o bé totalment estan relacionats amb l'àmbit de les Ciències Socials i Jurídiques. De tal forma, podem veure que en conjunt estos PCEO aconseguixen el 66% de l'oferta total d'esta mena de titulacions en les universitats valencianes.

Figura 4. Distribució amb CSJ agregades

En la Figura 5 enumerem els títols individuals que amb major freqüència s'utilitzen per a conformar els PCEO en el curs 2024-2025. Es pot observar que Administració d'Empreses és, amb diferència, el títol que més es combina amb un altre, seguit del Grau de Dret.

Figura 5. Títols individuals dels PCEO

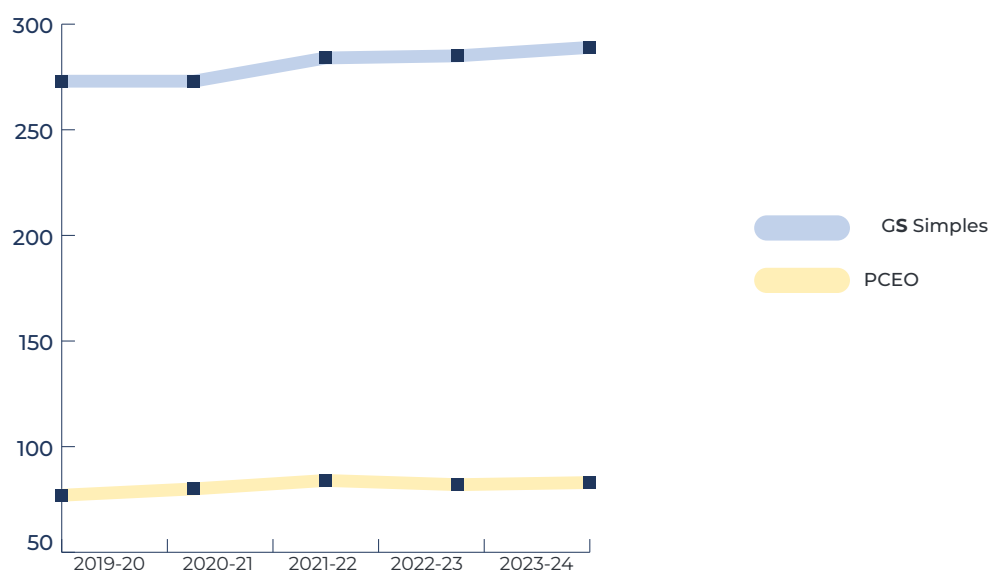
Com podem comprovar, exceptuant el grau de Matemàtiques, totes les altres titulacions pertanyen a l'àmbit de Ciències Socials i Jurídiques, referendament el seu paper preponderant en la conformació de PCEO.

04.EVOLUCIÓ DELS PCEO

Passem a representar a continuació l'evolució en el temps dels PCEO comparada amb els graus universitaris simples durant un període de cinc anys. Per a dur a terme esta comparació s'han utilitzat les últimes dades oferides pel Sistema Integrat d'Informació Universitària (SIU) que comprén fins al curs acadèmic 2023-24.

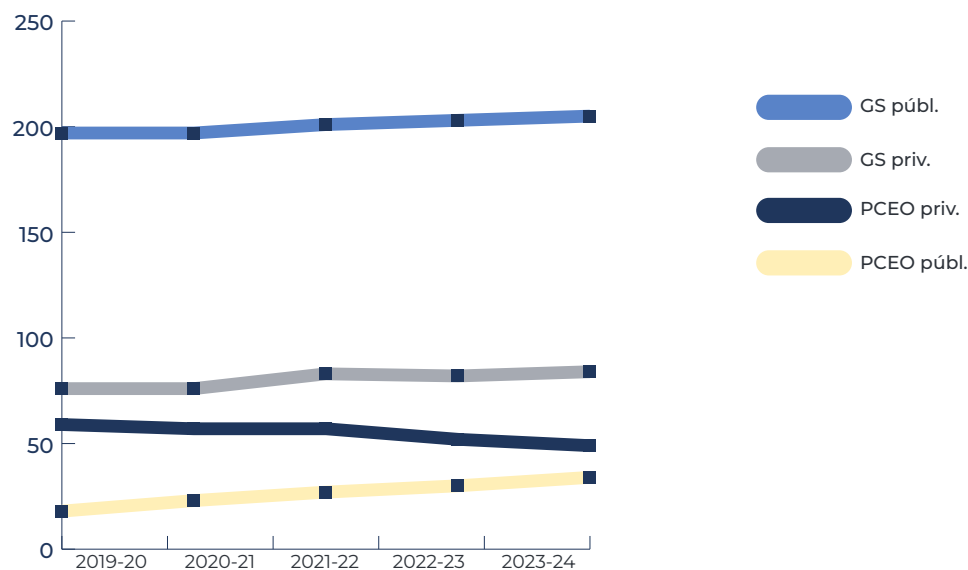
Com podem observar en la Figura 6, s'ha donat en primera instància un lleuger creixement global del número de PCEO acompanyat d'un pràctic estancament en els últims tres cursos, mentres que l'oferta de graus simples (GS) ha continuat incrementant-se de manera gradual. En el període analitzat el percentatge dels PCEO respecte als GS s'ha mantingut a l'entorn del 29%.

Figura 6. Graus simples/PCEO

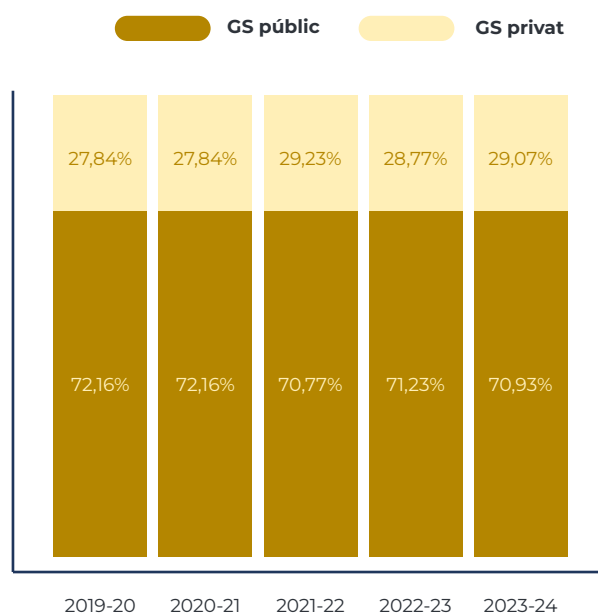
Si desagreguem les dades per universitats públiques i privades podem caracteritzar millor l'evolució ja que ha sigut diferent en cada un d'estos sectors. Mentres que els PCEO han experimentat un creixement pràcticament constant en les universitats públiques en el període analitzat, este s'ha vist acompanyat per una disminució similar d'estes titulacions en l'àmbit privat, com podem observar en la Figura 7. El sector públic, que partia d'un menor número de PCEO va tancant eixa diferència amb el sector privat en números absoluts, procés al qual contribuïx la disminució de l'oferta de PCEO per part de les universitats privades.

Figura 7. Universitats públiques/privades por títol

El cas contrari es dona en els GS, amb un creixement moderat en l'àmbit públic aparellat amb increments una mica més pronunciats en el sector privat. Estes tendències es mostren més clarament si representem gràficament el percentatge que representa cada sector sobre el total de GS, com es pot observar en la Figura 8.

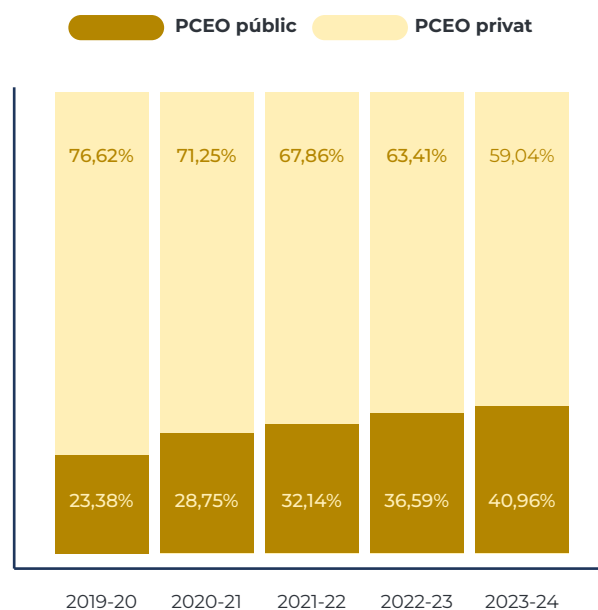
Figura 8. GS per sector sobre el total

Com podem apreciar, la proporció de GS de les universitats privades sobre el total ha anat creixent lentament fins a aconseguir en la pràctica el 30% de l'oferta global de GS. El creixement és moderat pel que la distribució entre sectors es manté relativament estable.

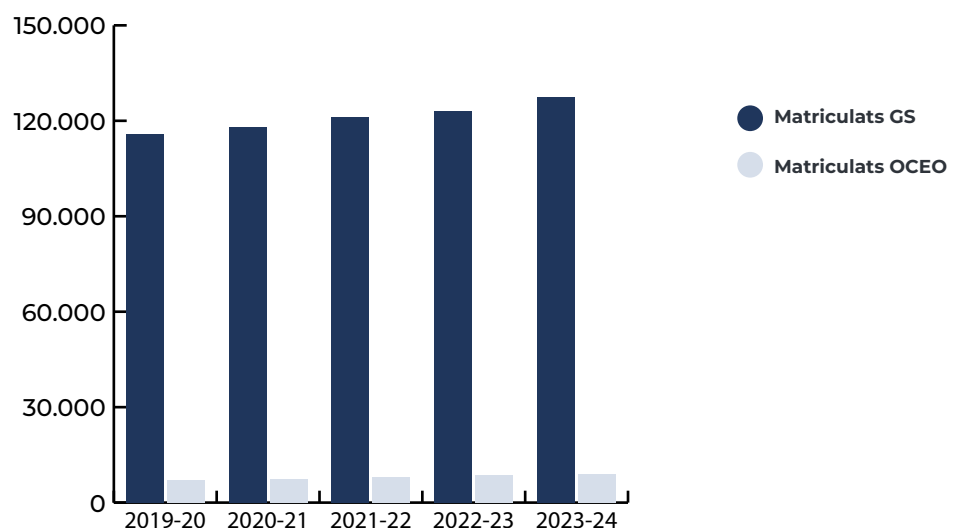
En el cas dels PCEO succeïx el contrari, és el sector públic el que ha augmentat la seua oferta d'una forma més pronunciada com a mostra la Figura 9, aconseguint en poc temps el 40% el que ha incidit d'una forma molt més rellevant en la distribució d'estes titulacions entre universitats públiques i privades.

Figura 9. PCEO per sector sobre el total

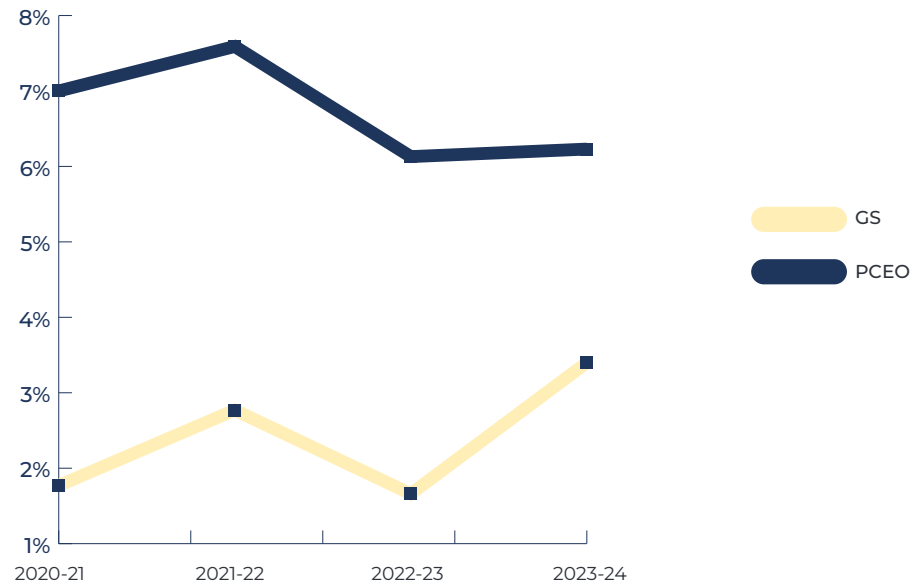
Quant al número de matriculats totals en GS i PCEO, veiem que en els dos casos s'ha donat un creixement gradual, si bé este ha sigut més pronunciat en PCEO que passen de representar un 5,69% del total de matriculats a un 6,65% en l'últim curs de la sèrie.

Figura 9. Estudiants matriculats per tipus de titulació

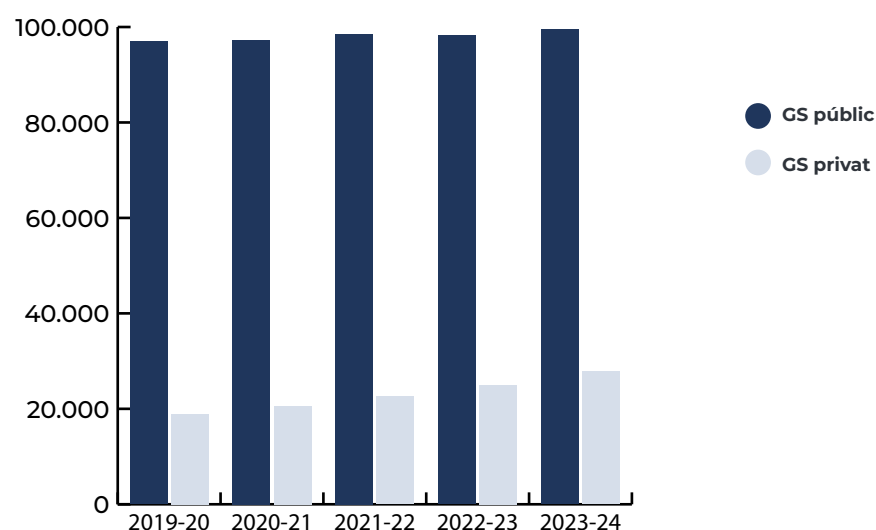
Podem veure millor esta diferència en la Figura 10 que compara les taxes de creixement de les dos variables: veiem com el nombre d'estudiants matriculats en els PCEO s'ha incrementat a majors taxes en el període analitzat respecte al creixement en les matrícules de GS.

Figura 10. Taxes de creixement de matriculats GS i PCEO

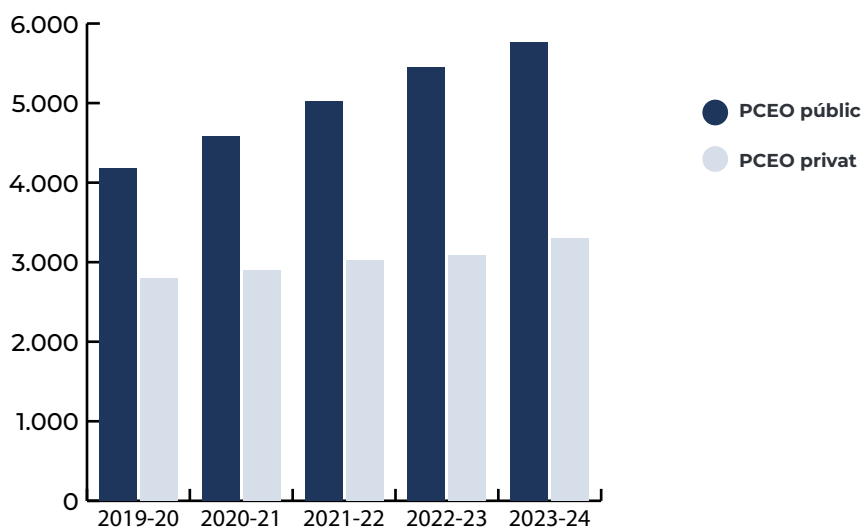
En la següent figura podem comprovar que el número de matriculats en GS en les universitats privades ha augmentat d'una forma notable passant a representar del 16,30% al 21,86% del total d'estudiants matriculats en GS en el sistema universitari valencià.

Figura 11. Matriculats GS per sector

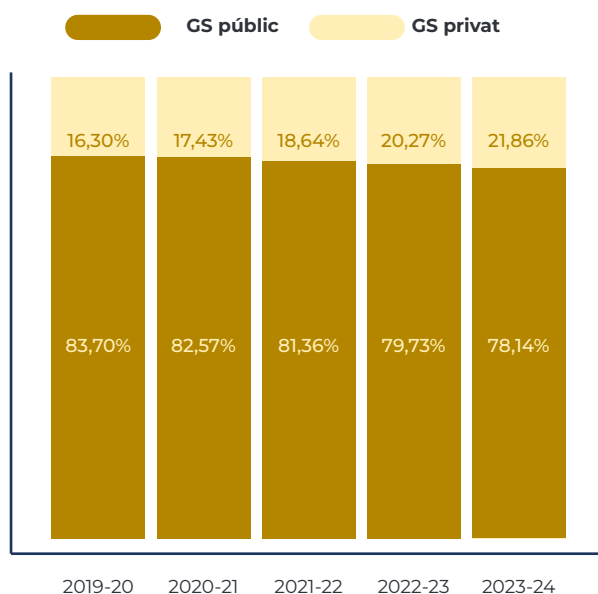
Quant als matriculats en PCEO observem l'evolució inversa: són les universitats públiques les que han augmentat el seu percentatge respecte al total d'estudiants matriculats en PCEO, passant d'un 58,87% a un 63,59% per al curs 2023-24. Esta tendència de creixement moderat s'ha mantingut per a tot el període analitzat.

Figura 12. Matriculats PCEO per sector

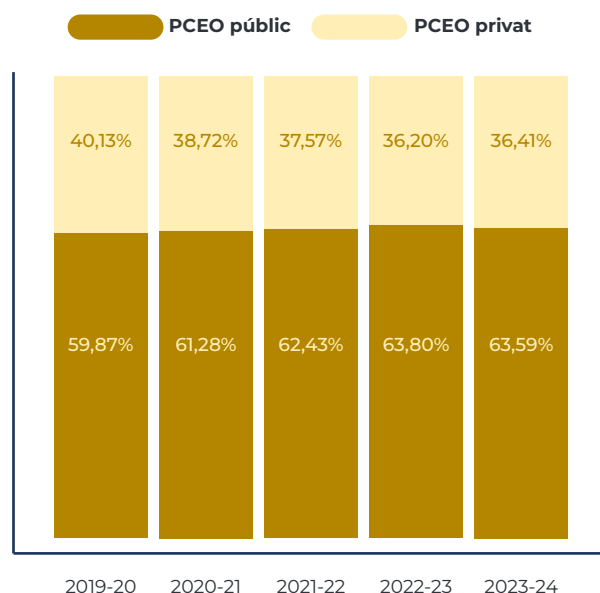

De nou resulta interessant representar les dades percentuals. En l'àmbit dels GS veiem com les universitats privades han anat matriculando a una proporció major d'estudiants en el període de la nostra anàlisi arribant pràcticament al 22% del total.

Figura 13. Matriculats GS per sector

Si centrem el focus en els PCEO veiem com, en este cas, són les universitats del sector públic les que han anat guanyant percentatge de matriculats en els últims anys, establint la seua participació a l'entorn del 63%.

Figura 14. Matriculats PCEO per sector

En resum, podem afirmar que, malgrat que el número de PCEO ha experimentat un lleuger creixement en el període analitzat a la llum de les dades del SIU, sí que s'ha donat un canvi rellevant en la distribució de l'oferta de títols. Les universitats públiques, partint d'un nombre de titulacions inferior, han anat ampliant la seua oferta de PCEO d'una forma notable aconseguint captar per a estes titulacions de manera progressiva un número major de matriculats.

05. QÜESTIONS PRINCIPALS SOBRE ELS PCEO

Durant els mesos d'abril i maig de 2025, duem a terme des de AVAP diverses sessions monogràfiques sobre la implantació dels PCEO en les universitats de la Comunitat Valenciana. En una primera sessió vam arreplegar les impressions que ens van transmetre les delegacions d'estudiants d'algunes d'estes universitats que van voler participar en l'anàlisi (d'ara en avant, DDEE) i en sessions posteriors vam procedir d'igual manera amb coordinadors de PCEO, responsables universitaris, en particular dels sistemes interns de Qualitat, i vicerectors d'estudis (que denominarem col·lectivament CCV). Oferim de forma resumida els principals temes que van anar sorgint al llarg de les sessions.

TREBALLS DE FI DE GRAU

Este ha sigut, de forma molt destacada, el principal focus de comentaris de les DDEE que van participar en les sessions. Els PCEO estan compostos de dos graus simples i, per tant, és necessari dur a terme dos Treballs de Fi de Grau (TFG) diferents per a completar cada un dels graus. Dits TFG impliquen una dedicació elevada de temps i esforç per part dels estudiants que ha de doblegar-se en el cas dels PCEO.

Els estudiants són conscients que amb la normativa actual s'han de fer necessàriament dos treballs, però demanden que s'exploren altres vies de dur a terme esta obligació. En algunes universitats es permet fer dos TFG relacionats, encara que depén de la voluntat dels directors de TFG.

Per part dels CCV d'algunes universitats es ressalta la dificultat de trobar temes susceptibles d'este tractament per a tots els PCEO. De fet, en el passat s'ha explorat esta via, però progressivament s'ha anat abandonant. En canvi, des d'altres universitats en les quals no existixen tants PCEO si que es permet realitzar TFG que la seua temàtica puga ser confluent amb bons resultats, sempre deixant clar que la normativa exigix presentar dos treballs diferents.

COMPATIBILITAT D'HORARIS I EXÀMENS

Una altra de les qüestions ressaltades de manera majoritària ha sigut la conformació dels horaris i el calendari d'exàmens. Les DDEE manifesten la sensació que són els PCEO, quan no tenen grups específics, els que s'emmotlen als horaris dels graus simples, entre altres qüestions. Això implica que hagen de passar moltes hores en la universitat, a vegades amb períodes sense classe o amb classes seguides en diferents punts del campus. A més, destaquen la saturació que pot donar-se en unes certes classes de graus simples a les quals s'afigen els estudiants de PCEO.

Algunes DDEE també posen l'accent en el problemàtic que pot ser el tema dels horaris en aquells casos puntuals en què las classes estan en municipis diferents. Es manifesten en el mateix sentit respecte als exàmens i la possibilitat de tindre dos exàmens el mateix dia amb poc temps entre ells. Finalment, es planteja la possibilitat de tindre una única Comissió Acadèmica de Títol (CAT) pròpia del PCEO.

Per part dels CCV s'indica que, si bé l'elaboració d'horaris i el calendari d'exàmens és una tasca complicada, en particular quan hi ha diversos centres implicats, esta s'aconsegueix sense que es donen més incidències que en els graus simples. En la mesura que siga possible, s'intenta que els horaris siguen continuats sense deixar hores mortes entre classes. En qualsevol cas, des d'algunes universitats també es reivindica la utilitat del temps no lectiu passat al campus com una part fonamental de la vida universitària i la seua incidència en qüestions com la construcció de xarxes personals o la participació en les activitats que es duen a terme en les instal·lacions universitàries.

CÀRREGA LECTIVA

Un altre dels temes més destacats per les DDEE va ser, sens dubte, la major càrrega lectiva a la qual han de fer front els estudiants de PCEO. Esta major càrrega està portant, en la seua opinió, al fet que estes titulacions s'acaben en més temps de l'establert teòricament i fins i tot que s'abandone el PCEO en favor d'un dels dos graus simples que els componen.

Des del grup de CCV s'entén que matricular-se en un PCEO requereix una major dedicació, però els continguts impartits estan ajustats al pla d'estudis i este major esforç és inherent al propi programa. D'altra banda, se'ns indica que este tipus de programes solen atraure als estudiants amb millors expedients, acostumats a un major grau d'exigència. En qualsevol cas, des de les universitats s'analitza prèviament la coherència dels títols i que siga possible finalitzar-los en el temps indicat.

En plantejar-se per AVAP la qüestió del possible abandó dels PCEO a causa d'esta causa, no es considera que siga la raó fonamental i s'incidix en què és més comuna el pas al grau simple en adonar-se l'estudiant de la seua major inclinació per un dels dos àmbits. Per part d'alguna universitat es ressalta que les enquestes que duen a terme de manera regular indiquen un grau alt de satisfacció amb esta mena de títols.

CONFORMACIÓ DE GRUPS

A l'hora d'assignar estudiants a diferents grups per a rebre les classes, ens trobem amb una varietat d'opcions: des de la conformació de grups específics d'estudiants de PCEO durant la totalitat dels seus estudis, a la integració d'estos estudiants en grups de graus simples.

Els CCV ens traslladen que el fet que moltes universitats duguen a terme esta segona opció es deu a dos factors. D'una banda, el nombre d'estudiants d'alguns PCEO és massa xicotet com per a crear un grup específic i, per una altra, el límit al nombre de grups que es poden crear determinat pels recursos econòmics existents.

ADMINISTRACIÓ

Les DDEE ens transmeten que el fet que es tracte de dos graus diferents fa que es troben amb alguns problemes administratius particulars que s'incrementen si, com sol ser habitual, les titulacions pertanyen a diferents facultats. Troben a faltar un servici únic al qual puguem dirigir-se o una millor coordinació en este àmbit perquè la resolució d'esta mena de problemes puga ser més àgil del que és en l'actualitat, ja que a vegades han hagut de repetir consultes i gestions en diversos centres per a obtindre una resposta a les seues demandes. Torna a plantar-se que disposar d'una Comissió Acadèmica de Títol (CAT) específica podria contribuir a millorar el problema.

COHERÈNCIA

Es va qüestionar per part de les DDEE la coherència d'impulsar PCEO amb títols que no estan implementats com a graus simples en les universitats impulsores. Des de AVAP es va traslladar que eixa coherència es garantix a través de les taules de correspondència entre matèries/assignatures perquè és un punt directament tractat des de l'organisme. Així mateix, en opinió de les DDEE, es pot donar una devaluació de determinats graus simples que actualment apareixen combinats amb multitud de títols en els PCEO.

MÀRQUETING

Per part de les DDEE se'ns va comunicar la impressió que alguns dels PCEO creats pel sistema universitari obeïxen més a una qüestió de màrqueting i captació d'estudiants que a necessitats reals del mercat laboral. Traslladada als CCV esta qüestió, no és eixa la percepció que es té des de les universitats, estes remarquen que no hi ha necessitat de captació ja que en la majoria de PCEO existixen llistes d'espera any rere any.

OCUPABILITAT

Quan es planteja la qüestió de l'ocupabilitat dels egressats hi ha una sensació majoritària que els PCEO incrementen les possibilitats laborals dels seus estudiants. Encara que falten estudis al respecte, fonamentalment pels pocs anys d'implantació d'alguns PCEO, sí que se'ns transmet la bona recepció d'esta mena d'estudiants per part del teixit empresarial, posant l'accent que la seua inserció és millor que la dels graus simples. D'altra banda, es destaca la diferent ocupabilitat dels PCEO derivada de la seua pròpia diversitat. Depenent de l'àmbit al qual s'adscriuen els títols poden tindre una major o menor acolliment en el món laboral.

Respecte a les possibilitats d'ocupació en el sector públic, també s'entén des de l'àmbit de les universitats que, el cursar un PCEO suposa una millora en estes, ja que els títols tradicionalment relacionats amb esta mena d'eixida laboral aconseguixen dotar a l'estudiant d'una perspectiva més àmplia i familiaritzar-lo amb els diferents àmbits requerits en les oposicions.

No obstant això, des de les DDEE, se'ns plantegen un parell de qüestions rellevants sobre l'ocupabilitat dels PCEO. D'una banda, la limitació de les assignatures optatives fa difícil o impossibilita l'especialització dels estudiants en un determinat àmbit del seu interès (i el dels seus ocupadors) per contraposició als seus companys dels graus simples. Per una altra, en el cas d'optar per l'ocupació en el sector públic, és major el temps que tardaran a obtindre el seu títol i poder presentar-se a unes oposicions.

ACREDITACIÓ

Des de diverses universitats es remarca la necessitat d'incorporar els PCEO al sistema de supervisió dels títols universitaris oficials realitzat per les agències de qualitat. En concret, es proposa que es desenrotlle un procediment d'acreditació particular per als PCEO. So número ha anat creixent, en concret en les universitats públiques, i no sembla que esta tendència vaja a variar a curt termini. Es demanda, per tant, una regulació comuna que evite situacions en les quals depenent de la universitat en la qual es curse el PCEO es puguen obtindre els dos graus implicats amb diferències significatives, per exemple, en el temps emprat per a obtindre'ls.

D'igual manera, i malgrat que es mantenen grups de treball en les universitats per a vetlar per la coherència a l'hora de combinar els graus que conformen els PCEO, es destaca de nou la necessitat de l'acreditació i el poder comptar amb una normativa que vetle per la uniformitat dels criteris a aplicar en tots els casos.

06. CONCLUSIONS

Al llarg d'este document hem tractat de fixar les característiques fonamentals dels PCEO i la seua implantació en les universitats de la Comunitat Valenciana en el seu doble vessant quantitatiua i qualitativa. Respecte a la primera hem reflectit les dades fonamentals i els seus agregats per a obtindre una visió general tant del moment actual com de l'evolució dels PCEO en el període analitzat, és a dir, els últims cinc anys per a què el SIIU oferix dades. Quant a la segona, convé ací fer alguns aclariments.

L'objectiu de les sessions monogràfiques mantingudes amb estudiants i personal de les universitats ha sigut el de ressaltar aquells temes en els quals hem de centrar l'atenció en el futur immediat amb la finalitat de millorar el sistema. Encara que alguns d'ells poden afectar a totes les universitats, ja que es tracta de qüestions inherents als PCEO com és el fet de tindre que desenrotllar dos TFG, uns altres poden ser problemàtics en alguns centres i no en uns altres. Per tant, tal com arreplegàvem en parlar de les metes d'esta anàlisi, la qual cosa hem volgut confeccionar és un document de treball sobre el qual es puguen desenrotllar tant possibles solucions a problemes concrets, com donar peu a una reflexió més àmplia sobre els PCEO que per la seua naturalesa transcendix les possibilitats d'este document.

Una de les idees fonamentals que emergix després de dur a terme l'anàlisi és la disparitat d'apreciacions amb la qual es contempen els PCEO per part dels dos grups consultats. Els estudiants, fins i tot sent conscients que el que obtindran són dos títols independents, troben a faltar un cert tractament conjunt i homogeni. Des de les universitats, per part seua, s'intenta facilitar a estos estudiants les qüestions que els poden resultar problemàtiques, però destaquen que del que es tracta és d'obtindre dos titulacions independents entre si en menys temps i això, necessàriament, implica una major dedicació i sacrifici. La pregunta que sorgix en este punt és clara: val la pena? Òbviament, no es pot donar una resposta objectiva. No obstant això, sí que és convenient que els estudiants, les famílies i el personal de les universitats siguen conscients de les implicacions a l'hora de cursar un PCEO.

Per part d'estudiants i famílies ha de tindre's en compte, segons es desprén del fins ací esmentat, que els PCEO impliquen una major dedicació perquè va en la seua pròpia naturalesa: es tracta d'obtindre dos titulacions en menys temps i diners del que costaria aconseguir-les per separat, gràcies a la intersecció de continguts (matèries/ assignatures) que hi ha entre les dos. Això necessàriament passa per tirar avant un major número de ECTS per any per a finalitzar en el període establert. A més, es donen tota una sèrie de qüestions que poden implicar dificultats afegides ja tractades al llarg del document, des dels dos TFG a la compatibilitat d'horaris i exàmens.

En la decisió de cursar uns estudis o altres intervenen multitud de factors impossibles de reflectir en este treball. La vocació, la curiositat intel·lectual o les millors perspectives laborals juguen un paper, a vegades, determinant. No obstant això, de els contactes

mantinguts amb les DDEE i els responsables universitaris podem extraure una qüestió fonamental a l'hora de decidir-se a cursar un PCEO: quin és l'equilibri que es desitja tindre entre esforç acadèmic i vida personal.

Obtindre dos titulacions en menys temps implica un esforç molt important per part dels estudiants i un sacrifici en altres àmbits de la seua vida que han de ser tinguts en compte. I no sols des del punt de vista de les opcions personals: si parlem exclusivament de l'ocupabilitat hem de ser conscients que una segona titulació ens pot obrir majors possibilitats d'ocupació com també poden fer-ho una nodrida xarxa de contactes o el domini d'una llengua estrangera. No són opcions excloents, però sí més difícils de compatibilitzar quan el temps lliure del qual es disposa disminueix.

D'altra banda, tenim l'esforç econòmic que han d'afrontar les famílies. Si bé és cert que els PCEO ofereixen la possibilitat d'estalviar diners per la menor càrrega de crèdits que han d'afrontar els estudiants enfront de l'opció d'obtindre les dos titulacions per separat, també ho és que resulta una càrrega major del que suposaria estudiar un grau simple. Alhora, els estudiants i les seues famílies han d'afrontar el cost d'oportunitat de retardar l'ingrés en el món laboral, amb les conseqüències que es deriven d'esta decisió, tant econòmiques com d'adquisició d'experiència susceptible de ser valorada positivament per futurs ocupadors.

Addicionalment, es dona en l'oferta i la demanda de títols universitaris la influència de múltiples factors canviants en el temps, des de les expectatives dels estudiants fins al prestigi social associat a determinats graus. Sembla haver-se donat en els últims anys una valoració positiva dels PCEO tant per part de les famílies com de les universitats. Els estudiants de PCEO accedixen en termes generals amb bons expedients a estes titulacions i sobre els mateixos s'estableix una certa percepció d'elit universitària. Esta percepció podria introduir una pressió addicional en este grup d'estudiants per a triar cursar un PCEO.

Referent a l'oferta de títols, volem destacar dos qüestions. En primer lloc, l'àmbit universitari ha anat creixent progressivament en competitivitat, tant per la quantitat d'institucions com pel número de titulgambals. Baix estes circumstàncies l'atracció de nous estudiants es convertix en un punt clau de la gestió universitària. Este fet, al costat de la popularitat dels PCEO, ha pogut influir en l'increment experimentat en els últims anys d'esta mena de titulacions. D'altra banda, els PCEO constitueixen una manera d'obtindre dos títols independents, com s'ha reiterat al llarg d'este document. Este plantejament, amb totes les dificultats de coordinació que implica, requereix menys recursos humans i materials dels quals haurien d'afrontar-se en crear una nova titulació unificada que de manera efectiva hibridara les dos àrees de coneixement d'un PCEO. A més, estos estudiants romanen durant més anys en la universitat, matriculant-se d'un nombre major de crèdits respecte als graus simples. I per tot això, s'ha pogut establir un incentiu clar en el sistema universitari per a oferir este tipus de titulacions.

D'altra banda, analitzades les qüestions fonamentals que afecten els PCEO, ens queda per

tractar un dels factors que els estudiants situen entre els més rellevants a l'hora de decidir quina titulació cursar: l'ocupabilitat. Sobre este aspecte, el primer que cal destacar és la dificultat existent per a extraure dades quantitatives de qualitat sobre este factor en relació amb els PCEO. Per tant, hem de treballar amb dades escasses i fonamentalment de caràcter qualitatiu el que limita molt l'abast de les conclusions.

Referent a això, ens agradaria remetre al complet informe de la Fundació per al Coneixement Madri+D Dobles títols universitaris. Dobles oportunitats publicat al desembre de 2024, que no estableix un avantatge comparatiu clar dels PCEO respecte als graus simples per part dels ocupadors, advertint també de la dificultat d'establir conclusions determinants. En alguns casos es valora positivament l'amplitud de coneixements oferida per estes titulacions, l'esforç requerit per a obtindre-les, així com els bons expedients acadèmics que solen tindre els estudiants que accedixen a elles, mentres que en uns altres no se'ls atribueix un valor diferencial i es prevalen altres característiques que puguen aportar els candidats com l'experiència laboral o els idiomes.

S'ha de fer en este punt una matisació ja que, com s'ha dit anteriorment, no es poden generalitzar conclusions per a un conjunt de titulacions tan heterogeni. Alguns PCEO resultaran en majors oportunitats laborals que uns altres a causa dels àmbits que es combinen de la mateixa forma que succeïx amb els graus simples. Esta informació també se'ns va transmetre per part de diverses universitats valencianes indicant que alguns PCEO han sigut sol·licitats per les pròpies empreses del nostre teixit econòmic. En altres casos les empreses no valoren PCEO concrets, bé perquè no troben un valor afegit a la combinació d'àmbits del títol, bé per desconeixement.

Amb esta última aportació sobre l'ocupabilitat donem per conclosa la nostra perspectiva

AGÈNCIA VALENCIANA
D'AVALUACIÓ I PROSPECTIVA

© Agència Valenciana d'Avaluació i
Prospectiva

Plaça de l'Ajuntament nº 6, 46002, Valencia

962939390

avap@gva.es